

[Arne Melchior]

land, der er mindre adgangsberettigede som vælgere eller som kandidater, altså til at blive valgt til samtlige de beslutningsprocesser, det drejer sig om. Da der vistnok stadig væk er et lille flertal af kvindelige vælgere i dette land, mener jeg, at denne sætning simpelt hen savner mening.

Jeg vil også pege på, hvad man under punkt 6 siger om undervisningen. Det nævnes, at slagord som »at dø for fædrelandet« har en stor plads i uddannelsessystemerne i mange lande. Jeg tror i hvert fald ikke, det gælder i Danmark, og dér, hvor det overhovedet anvendes, tror jeg nok, det forstås rigtigt. Hvad menes der med fædrelandet?. Det er jo ikke Skagens sand og Dyrehavens bølgepragt, det drejer sig om. Når Rasmus Rask i sin tid formede den sætning, som oven i købet er indristet på hans gravsten, og som lyder: »Sit fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette«, så mente han med fædreland sikkert det, vi andre også mener, når vi taler om fædreland, nemlig først og fremmest samfundet, vore medmennesker, deres rettigheder, deres muligheder, deres friheder. At være beredt til at dø for sådanne rettigheder for sine medmennesker, nærmere eller fjernere, det er vel ikke på forhånd givet kritisabelt.

Nu havde SFs ordfører selv den dristighed at nævne den 9. april – det er nok et tilfælde, går jeg ud fra, at forslaget er på i dag – men netop det, der skete før og på den 9. april og efter denne dato, var vel et bevis på, at man somme tider er nødt til at sætte livet ind.

Vi må erkende, at freden og konflikternes undgåelse har deres pris, og fredens pris kan desværre ofte være friheden, ligesom til gengæld frihedens pris kan være freden. Hvis der skal forskes mere i fred og konfliktundgåelse, hvad vi vel alle sammen ønsker at medvirke til, må der også forskes i frihedsbegrebet, og hvad dette betyder. Det er beklageligt nok, at det er således, at man somme tider må påføre sygdomme for at undgå sygdomme – jeg tænker naturligvis her på vaccinationsbegrebet – at man altså for at undgå en værre sygdom må operere med gifte og med baciller, som egentlig er sygdomsfremkaldende, men at det altså gælder om at dosere dem rigtigt og have dem under kontrol.

Derfor finder jeg, at der med dette forslag, med al den velmenthed bag det, som jeg er helt overbevist om er til stede, er tale om en

sammenblanding af fri og formålsbestemt forskning, som jeg ikke kan tilslutte mig på CDs vegne. Vi tror som andre – ministeren og flere af ordførerne har været inde på det – at talrige forskere på vore universiteter og læreanstalter, filosoffer, psykologer, sociologer osv., udfører et meget stort arbejde, og vi tror ikke, at problemet er mangel på viden på disse områder, f. eks. dem, der stilles som spørgsmål under pkt. 7 i bemærkningerne: Hvem er mine fjender? Hvorfor er de det? Hvordan er de blevet det? og som selv lille jeg har læst adskillige lærde bøger om, men at det er mangel på evne til at omsætte den viden til undgåelse af nye konflikter og dermed fredsbrud. Dér tror jeg altså ikke forskningen kan nytte os. Vi skal have al den viden, vi kan skaffe om den menneskelige adfærd – det er klart – men jeg tror, at mennesket er for uforandret i sine grundlæggende behov, i sine grundlæggende følelser og i sin grundlæggende mangel på logisk mønster i sine reaktioner til, at dette forudseende kan beskrives med konfliktundgåelse som formål. Altså al respekt for velmentheden i det, men vi tror, at det, der kan opnås, bliver opnået ad de kanaler, der er til stede og til rådighed. Vi vil da gerne erkende, at forskning tit bringer resultater frem, som man ikke vidste om, før denne forskning blev igangsat, og at den, hvis vi ikke havde den, måtte igangsættes, men den findes, og vi tror ikke, at det her foreliggende forslag vil øge vor viden og vore muligheder for at undgå fredsbrud.

Steen Folke (VS):

VS er i høj grad enig med SF i, at der er brug for et modspil i debatten til den sindsyge militære logik, som i så høj grad behersker beslutningsprocessen inden for de områder, som drejer sig om sikkerhedspolitik. Vi mener, der er behov for freds- og konfliktforskning af et helt andet omfang end det yderst beskedne, hvori det forekommer i Danmark i dag, hvor det jo kun er ganske få, som i større omfang giver sig af med den slags undersøgelser.

Nu må man jo nok sige, at freds- og konfliktforskning kan dække over mange ting; det kan i virkeligheden også dække over discipliner og former for analyse, som er en integreret del af hele det militære apparat, hvor netop spørgsmål som konflikters opståen og eskalering indgår i de militære plan-